

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Libertatibvs Ecclesiae Gallicanae

Charlas, Antoine

Leodii, 1684

Cap. V. An Patrum traditioni consona sit doctrina Præsulum Gallicanorum,
Reges Ecclesiasticæ potestati in temporalibus omninò subducentium, ac
primò de Patribus in Conciliis sedentibus?

urn:nbn:de:hbz:466:1-38227

170 TRACTATUS DE LIBERTATIBVS,
colere, eorumque mandata, Divinae legi non repugnantia,
fidelius exequi, quam Christianum populum: Quomodo
ergo arriperent opiniones non minus legi Divinae, quam
Principum potestati infensas? Sed illa Divinae Scripturae testi-
monia non aliud suadent, quam à Divina providentia consti-
tuiti Principes; Divinae ordinationi resistere, qui eis resistit,
cumque sibi damnationem acquirere, qui iustis eorum man-
datis non obtemperet. Hæc Christiani omnes fatentur: Re-
giam potestatem aequè à Deo institutam fuisse ac spiritualem; & perinde in
Reges singulos, ac in Episcopos auctoritatem à Deo immediatè derivari, nec
sacrae Scripturae docent, nec Christiani rerum Theologica-
rum periti credunt.

14. Sed, ne in re tam aperta tempus teramus, id unum
ab eis peto, qui docent potestatem Regiam aequè à Deo insti-
tutam fuisse ac spiritualem, & unicuique Regum potestatem
Regiam immediatè à Divino numine conferri, quodnam sit
Sacramentum, quo potestas illa traditur, ubi, à quo, quan-
do, & quomodo institutum?

C A P U T V.

*An Patrum traditioni consona sit doctrina Praesulum
Gallicanorum, Reges Ecclesiasticae potestati in tempo-
ralibus omnino subducentium, ac primò de Patribus in
Conciliis sedentibus?*

1. **P**atres appellantur, vel Episcopi in Conciliis congrega-
ti, vel ii, quos propter eximiam doctrinam Ecclesia
tanquam fidelium parentes in Christo agnoscit, sive Episco-
pali dignitate fuerint insigniti, sive non fuerint. Utrosque
audiamus, ac primum in Conciliis sedentes.

2. In Concilio Romano tertio sub Gregorio VII. anno
1076. sententia depositionis contra Henricum IV. Germa-
niae Regem pronunciata fuit, atque ejus subditi à juramen-
to fidelitatis absoluti, rursumque in Concilio Romano septi-
mo anno 1080. depositio, & absolutio confirmatae sunt. So-
lent Galli objicere tentatum id fuisse à Gregorio VII. nimis
au-

audacter, verum secus suadent tanti Pontificis pietas, ac in revocando ad meliorem frugem Henrico diligentia; ab aliis tamen Conciliis petenda sunt exempla, quorum aliqua irrefragabilis sunt autoritatis.

3. Concilium Lateranense sub Alexandro III. anno 1168. Fridericum primum Imperatorem excommunicavit, ejusque subditos à fidelitatis juramento absolvit. Quæ legitimè præstita fuisse agnovit Fridericus, quandoquidem Pontifici se humiliter subjiciens sententiam revocari exoravit.

4. Concilium generale etiam Lateranense sub eodem Alexandro III. cui plurimi Gallicani Præsules interfuerunt, can. ult. hanc pœnam decernit in Dominos certum quoddam prædonum genus foventes; *Relaxatos autem se noverint à debito fidelitatis, & hominii, ac totius obsequii, donec in tanta iniquitate permanserint (Domini) quicumque illis aliquo pacto tenentur annexi: In ipsos autem prædones; confiscentur eorum bona, & liberum sit Principibus hujusmodi homines subjicere servituti.*

5. Concilium Lateranense anno 1215. quod, ut notat Illustrissimus Cardinalis de Perron, Jure universalissimum dicitur, quippè cui præter Summum Pontificem, & Patriarchas Constantinopolitanum, & Hierosolymitanum interfuerint Patriarcharum Alexandrini & Antiocheni Legati, septuaginta Archiepiscopi, 412. Episcopi, & plusquam 800. alii Prælati, nec non omnes Reges, & Monarchæ Christiani per se, vel per Legatos, scilicet Imperator Orientis, Imperator Occidentis, Rex Hierosolymorum, Rex Galliæ, Rex Angliæ, Rex Aragoniæ, &c. cap. 3. sic statuit; *Siverò Dominus temporalis requisitus, vel monitus ab Ecclesia, terram suam purgare neglexerit ab hac hæretica fœditate, PER METROPOLITANVM, ET CÆTEROS COMPROVINCIALES EPISCOPOS EXCOMMUNICATIONIS VINCULO INNODETVR, & si satisfacere contempserit infra annum, significetur hoc Summo Pontifici; VT EX TVNC IPSE VASSALLOS AB EIVS FIDELITATE DENVNCIET ABSOLVTOS, ET TERRAM EXPONAT CATHOLICIS OCCVPANDAM, qui eam exterminatis hæreticis sine ulla contradictione possideant, &c.*

6. In hoc Concilio plenè concessum fuit Comiti Montfortis dominium Tolosæ, aliorumque locorum Comitatus Tolosani, in pœnam favoris à Comite Tolosano hæresi

M. C

de
 bertalibz
 de gallicanis
 CIII
 731

172 TRACTATUS DE LIBERTATIBVS,
Albigensium præstiti; quæ concessio paulò ante decreta fue-
rat à Concilio apud Montempessulanum habito, & confir-
mata à Summo Pontifice usque ad tempus Concilii generalis
proximè congregandi dumtaxat. Rem narrat Petrus Vallis-
Sarnensis Monachus in historia Albigensium, & alii. Decre-
tum Concilii refert Lucas Dacherius spicileg. tom. 7. in quo
maximè notanda sunt verba ista; *Sacro consulto Concilio ita duxi-
mus providendum: ut Raymundus Tolosanus Comes, qui culpabilis repertus
est in utroque, nec unquam sub ejus regimine terra possit in fidei statu ser-
uari, sicut à longo tempore certis indiciis est compertum, AB EIVS DO-
MINIO, quod utique grave gessit, PERPETVO SIT EXCLUSVS.*

7. Innocentius IV. in Concilio Lugdunensi anno 1245.
sententiam depositionis decrevit in Fridericum II. & absolu-
tionem subditorum à juramento fidelitatis: *Memoratum Princi-
pem, qui se Imperio, & Regnis, omniq; honore ac dignitate reddidit tam
indignum, quiq; propter suas indignitates, à Dea, ne regnet, vel imperet,
est abjectus, suis ligatum peccatis, & abjectum, omniq; honore, & digni-
tate privatum à Domino ostendimus, denunciamus, ac nihilominus SENTEN-
TIANDO PRIVAVVS: Omnes, qui ei iuramento FIDELITATIS TE-
NENTVR ADSTRACTI, A IURAMENTO HUIUSMODI PERPE-
TVO ABSOLVENTES auctoritate Apostolica firmiter inhibendo; ne quis-
quam de cetero sibi nunquam Imperatori, vel Regi pareat, vel intendat.*

8. Concilium Constantiense, quod à Comitibus Cleri Gal-
licani in secunda propositione laudatur, & in Gallia maximi
fit sess. 17. hanc pœnam decrevit in eos, qui Sigismundo
Regi Romanorum, & Hungariæ in Aragoniani proficiscenti
aliquam inferrent injuriam; *Quicumque cujuscunque status, aut con-
ditionis existat, etiamsi REGALIS, Cardinalatus, Patriarchalis, Archi-
episcopalis, Episcopalis, Ducatus, Principatus, Comitatus, Marchionatus,
seu alterius cujuscunque dignitatis, seu status Ecclesiastici, vel secularis
existat, qui Serenissimum, & Christianissimum Principem Dominum Sigis-
mundum Romanorum, & Hungaria, &c. impediverit, ET OMNI HO-
NORE, ET DIGNITATE, OFFICIO, BENEFICIO ECCLESIASTI-
CO, VEL SÆCVLARI, SIT IPSO FACTO PRIVATVS. Et in
sententia contra Benedictum XIII. quæ habetur sess. 37. *Om-
nibus, & singulis Christi fidelibus inhibet sub pœna favoris schismatis, &
heresis, atque privationis omnium Beneficiorum, dignitatum, & honorum
Ecclesiasticorum, & mundanorum, & aliis pœnis Juris, etiamsi Episcopalis,**

& Patriarcalis, Cardinalatus, REGALIS sive dignitatis, aut Imperialis, quibus, si contra hanc inhibitionem fecerint, sine autoritate hujus decreti ac sententia ipso facto privati, & alias suis incurramt penas, ne eidem Petro de Luna schismatico, & haeretico incorrigibili, notorio declarato, & deponito tanquam Papa obediant, pareant, vel intendant, aut eum quovis modo contra promissa sustineant, vel recipient, sibiq; praestent auxilium, consilium, vel favorem.

9. Hanc sententiam cum pœnis adjectis renovavit, & confirmavit Concilium Senense anno 1423. Inhibitionem suam omnibus singulis Christi fidelibus sub pœnis fautoris hæresis, & schismatis, ac privationis omnium Beneficiorum, dignitatum, & honorum Ecclesiasticorum, ac mundanorum, & aliarum pœnis furis instigendo, ut dicta sententia prefati Concilii, cujus totum tenorem hic haberi vult pro expresso, latius continetur, ratam, & gratam habens ejus executionem, continuationem continuare valens, decernit, statuit, & declarat omnes, & singulos post obitum dicti Petri de Luna continuantes, seu perseverantes in credulitate, vel observantia erroris, & schismatis ejusdem Petri sic (ut promittitur) damnati, vel ius aliquod ab eo in eas directe vel per indirectum derivasse, aut derivari potuisse præterdentes, seu in vice ejus succedentes, eorumque receptatores, defensores, & fautores cujuscunque status, præminentia, vel conditionis existant, etiam Pontificali, Cardinalatus, Imperiali, vel REGALI, aut alia quacunque Ecclesiastica vel seculari præfulgeat dignitate, . . . fore obnoxios, & ligatos pœnis, & censuris in dicta sententia contentis.

10. Constantiense, & Senense secutum est Basileense, quod prætermitterem, quia Illustrissimi Antistites Gallicani ejus autoritate non utentes ad confirmandam secundam propositionem, licet Constantiensis Decreta, quæ citant, semel atque iterum renovasset, videantur fateri eam ad minus esse dubiam; nisi scirem quampluribus Gallis fecus videri, ac Basileense Concilium maximo in honore tanquam legitimum, & generale ab ois haberi: Concilium igitur Basileense in salvo conductu dato in Congregatione generali die 18. Julii anno 1432. Legatis Pontificiis, sic loquitur; Exhortatur omnes, & singulos Christi fideles cujuscunque dignitatis, status, gradus, aut præminentia existant spiritualis, & temporalis, etiam si REGALI, Ducali, Archiepiscopali, Episcopali, vel alia quavis præfulgeant dignitate, Universitates, & Communitates, ceterosque, quibus presentes litteræ exhibita fuerint, eique in virtute sanctæ obedientia mandat, ut si per eorum dominia, terras, Territoria, Civitates, Oppida, Castra, Status, Villas, Castellæ, aut alia

loca vos, & quemlibet vestrum transire contingat sub pœnis, sententiis, & censuris tam in Constantiensi, & Senensi, quam hujus sanctæ Synodi sacris decretis contentis, & fulminatis districtè injungendo, quatenus vos, & vestrum quemlibet cum Comitibus hujusmodi securos, liberos, & tutos cum rebus, & bonis vestris universis, ire, stare, & redire sine molestia, & impedimento permittant, de securitate, & conductu à nobis requisiti, quoties opus fuerit, favorabiliter providendo. Patet igitur Episcopos Galliarum, qui magno in numero aderant in Concilio Basileensi, magnaque ibi auctoritate pollebant, aliter quam modernos sensisse de potestate Ecclesiæ in Principes.

11. Concilium Tridentinum sess. 25. de reform. c. 19. privatos declarat dominio Civitatis, Castri, aut loci, ea concedentes ad Monomachiam, & si feudalia sint, directis Dominis acquisita decernit. IMPERATOR, REGES, DVCEs, PRINCIPES, Marchiones, Comites, & quocumque alio nomine Domini temporales, qui locum ad Monomachiam in Terris suis inter Christianos concesserint, eo ipso sint excommunicati, ac jurisdictione, & dominio Civitatis, Castri, aut loci, in quo, vel apud quem duellum fieri permiserint, quod ab Ecclesia obtinent, privati intelligantur; Et si feudalia sint, directis Dominis statim acquirantur. In ipsos autem decertantes profert omnium bonorum proscriptionem. Qui verò pugnam commiserint, & qui eorum patrum vocantur, excommunicationis, ac omnium bonorum suorum proscriptionis, ac perpetua infamie pœnam incurrant, & ut homicida juxta sacros Canones puniti debeant, &c. Vide Duvallium 2. 2. q. 17. Respondebitur fortasse Concilium Tridentinum non esse receptum in Gallia; sed de illa receptione tractabimus alibi. Satis hic est, ut notemus Concilii œcumenici sententiam ad minus Comitiorum Cleri Gallicani declarationi esse anteponendam.

12. Sed quæ opponetur responsio & Concilii Constantiensis in Gallia recepti tanquam generalis, & aliorum Conciliorum ubique receptorum, ut indubitatè œcumenicorum auctoritati? Mirum est quomodo doctrinam, tot, tamque augustorum Cætuum sententiæ adversam, Illustrissimi Præsules Parisiis congregati declarare ausi sint publica tranquillitati necessariam, nec minus Ecclesiæ, quam Imperio utilem, ut verbo Dei, Patrium traditioni, & Sanctorum exemplis consonam omnino retinendam.

13. Hæc ex Conciliis sufficiant. Audiamus jam Patres, Episcopos, aliosque Doctores seorsim loquentes.